

Příklad výpočtu rozdělení mandátů ve volbách do zastupitelstev obcí

(rozdělení mandátů se provádí podle zákona 491/2001 Sb.)

Pro ukázkou rozdělování mandátů byly použity modelové výsledky hlasování v obci Sebranice z metodiky ČSÚ "Pokyny pro okrskové volební komise - volby do zastupitelstev obcí"

1. Vstupní údaje - výsledky hlasování na souhrnném hlasovacím lístku

- volí se 7 členů zastupitelstva
- v obci je vytvořen 1 stálý volební okrsek, obec není rozdělena na více volebních obvodů
- pro volby do zastupitelstva obce byly zaregistrovány kandidátní listiny (dále "KL") 8 volebních stran
- v obci kandidují samostatně 3 kandidáti (volební strany D, F, G)
- volební strany A a C využily možnost navrhnout o třetinu větší počet kandidátů, než je počet volených zastupitelů (§ 22 odst. 2 zákona č. 491/2001 Sb.)
- kandidát č. 4 (GH) volební strany A a kandidát č. 5 (EG) volební strany H se do 48 hodin před zahájením voleb vzdali své kandidatury nebo byli odvoláni

Zástupci komise odevzdali na přebíracím místě ČSÚ spolu se zápisem na tiskopisu T/3 tento souhrnný hlasovací lístek s počty hlasů pro jednotlivé kandidáty a volební strany

HLASOVACÍ LÍSTEK

Obec Sebranice

Pro volby do zastupitelstva obce ve dnech xx. a xx. xx 20xx

VÝSLEDKY ZA OKRSEK Č.: 1

Do zastupitelstva obce se volí 7 členů

Podpis předsedy komise (při ručním zpracování)

733	Volební strana A vylosované číslo 1	509	Volební strana B vylosované číslo 2	59	Volební strana C vylosované číslo 3	62	Volební strana D vylosované číslo 4
119	1. AB	101	1. OP	7	1. FE		1. ZX
119	2. CD	101	2. RS	8	2. HG		
119	3. EF	102	3. TU	0	3. JI		
N	4. GH	103	4. VW	14	4. LK		
108	5. IJ	102	5. XZ	12	5. NM		
104	6. KL			8	6. PO		
104	7. MN			9	7. SR		
31	8. BA			1	8. UT		
29	9. DC			0	9. VZ		
64	Volební strana E vylosované číslo 5		Volební strana F vylosované číslo 6		Volební strana G vylosované číslo 7	982	Volební strana H vylosované číslo 8
32	1. AZ	63	1. CV	11	1. DU	125	1. AC
32	2. BW					181	2. BD
<i>Jméno, příjmení a podpis zapisovatele:</i>		EMA TICHÁ <i>Tichá</i>				177	3. CE
<i>Jména, příjmení a podpisy ostatních členů komise:</i>		MARIE NOVOTNÁ <i>Novotná</i>		KAREL STARÝ <i>Starý</i>		194	4. DF
		JAROSLAV NOVÁK <i>Novák</i>		JAN KRÁTKÝ <i>Krátký</i>		N	5. EG
		PETR KOMÁREK <i>Komárek</i>				180	6. FH
						125	7. GI

Počet platných hlasů ve volebním okrsku celkem je dán součtem hlasů pro jednotlivé volební strany:

Volební strana A 733 platných hlasů
 Volební strana B 509 platných hlasů
 Volební strana C 59 platných hlasů
 Volební strana D 62 platných hlasů
 Volební strana E 64 platných hlasů
 Volební strana F 63 platných hlasů
 Volební strana G 11 platných hlasů
 Volební strana H 982 platných hlasů

Počet platných hlasů v okrsku celkem
733 + 509 + 59 + 62 + 64 + 63 + 11 + 982 = 2 483

2. Výpočet rozdělení mandátů, určení zastupitelů a náhradníků

Krok A) - Určení postupu kandidujících volebních stran do skrutinia (§ 45 odst. 1 zákona č. 491/2001 Sb.)

- počet platných hlasů v obci celkem (2 483) se vydělí počtem volených členů zastupitelstva (7)
- tento **podíl se následně násobí počtem kandidátů dané kandidátní listiny**, nejvýše však voleným počtem členů zastupitelstva, odvolaní a odstoupivší kandidáti se do počtu nezapočítávají
- výsledkem tohoto součinu pro každou volební stranu je tzv. **přepočtený základ**
- počet platných hlasů pro každou volební stranu se vydělí jejím **přepočteným základem** a pro získání údaje v procentech **vynásobí hodnotou 100** (uvedeno na 2 desetinná místa bez zaokrouhlení)
- do skrutinia postupují volební strany, jejichž výsledný poměr hlasů k přepočtenému základu dosáhl **alespoň 5 %**

Postup výpočtu v modelové obci Sebranice je zachycen v následující tabulce

Volební strana	Počet hlasů	Počet kandidátů	Výpočet základu ^{*)}	Přepočtený základ pro porovnání k hranici	Výpočet poměru hlasů pro KL k přepočt. základu	Poměr hlasů k základu v %
A ⁾	733	8	2 483/7*7	2 483,00	733/2 483,00*100	29,52
B	509	5	2 483/7*5	1 773,57	509/1 773,57*100	28,69
C ⁾	59	9	2 483/7*7	2 483,00	59/2 483,00*100	2,37
D	62	1	2 483/7*1	354,71	62/354,71*100	17,47
E	64	2	2 483/7*2	709,42	64/709,42*100	9,02
F	63	1	2 483/7*1	354,71	63/354,71*100	17,76
G	11	1	2 483/7*1	354,71	11/354,71*100	3,10
H	982	6	2 483/7*6	2 128,28	982/2 128,28*100	46,14

volební strana C nepostoupila do skrutinia
(poměr hlasů k přepočtenému základu je menší než 5 %)

volební strana G nepostoupila do skrutinia
(poměr hlasů k přepočtenému základu je menší než 5 %)

⁾ Volební strany A a C mají na kandidátní listině více kandidátů než je volených členů zastupitelstva, přepočtený základ se však počítá **maximálně** z počtu volených členů zastupitelstva

Krok B) - výpočet podílů (§ 45 odst. 1 zákona č. 491/2001 Sb.)

- k převedení výsledku hlasování na mandáty se při volbách do zastupitelstev obcí používá **d'Hondtova metoda**
- počet platných hlasů pro každou do skrutinia postupující volební stranu se postupně dělí jednotlivými čísly z řady volebních dělitelů, tj. čísly 1, 2, 3, 4, 5 a dále vždy o 1 vyšším
- vypočte se **tolik podílů, kolik** má daná volební strana **platných kandidátů** (nezapočítávají se odvolaní a ti, kteří odstoupili)
- podíly se uvádí vždy na 2 desetinná místa bez zaokrouhlení

V modelové obci Sebranice postupují do skrutinia:

Volební strana A	8 platných kandidátů
Volební strana B	5 platných kandidátů
Volební strana D	1 platný kandidát
Volební strana E	2 platní kandidáti
Volební strana F	1 platný kandidát
Volební strana H	6 platných kandidátů

Platné hlasy v obci	Volební strana A 733	Volební strana B 509	Volební strana D 62	Volební strana E 64	Volební strana F 63	Volební strana H 982
Dělitel	Podíly hlasů	Podíly hlasů	Podíly hlasů	Podíly hlasů	Podíly hlasů	Podíly hlasů
1	733,00	509,00	62,00	64,00	63,00	982,00
2	366,50	254,50	x	32,00	x	491,00
3	244,33	169,66	x	x	x	327,33
4	183,25	127,25	x	x	x	245,50
5	146,60	101,80	x	x	x	196,40
6	122,16	x	x	x	x	163,66
7	104,71	x	x	x	x	x
8	91,62	x	x	x	x	x

x...zápis není možný z logických důvodů; počet vypočítávaných podílů se stanovuje podle počtu platných kandidátů (nezapočítávají se odvolaní a ti, kteří odstoupili)

Krok C) - seřazení podílů (§ 45 odst. 2, zákona č. 491/2001 Sb.)

- vytvoří se **seznam tolika nejvyšších podílů, kolik zastupitelů se v obci volí** (obec Sebranice má v tomto příkladu 7 zastupitelů)
- současně se s hodnotou podílu uvede označení volební strany, která tohoto podílu dosáhla

Pořadí podílů	Podíly hlasů	Volební strana
1	982,00	Volební strana H
2	733,00	Volební strana A
3	509,00	Volební strana B
4	491,00	Volební strana H
5	366,50	Volební strana A
6	327,33	Volební strana H
7	254,50	Volební strana B

Krok D) - rozdělení mandátů stranám (§ 45 odst. 2, zákona č. 491/2001 Sb.)

- za každý podíl obsažený ve výše uvedeném seznamu získá volební strana 1 mandát

Volební strana	Počet mandátů
Volební strana A	2
Volební strana B	2
Volební strana H	3
Celkem	7

Krok E) - způsob přidělování mandátů jednotlivým kandidátům a stanovení náhradníků (§ 45 odst. 3 až 5, zákona č. 491/2001 Sb.)

- v rámci volebních stran, kterým v obecním zastupitelstvu náleží mandáty, případnou zastupitelská místa kandidátům podle uvedeného pořadí na hlasovacím lístku,
- má-li však některý kandidát **nejméně o 10 % více hlasů**, než činí průměrný počet hlasů na kandidáta vyjádřený celým číslem bez zaokrouhlení, postupuje takovýto kandidát do čela KL
- je-li takových kandidátů více, **určí se jejich pořadí podle počtu obdržených hlasů**
- v případě rovnosti hlasů mezi postupujícími kandidáty je rozhodující původní pořadí kandidátů na kandidátní listině
- nezvolení kandidáti volebních stran, kterým v obci náleží alespoň 1 zastupitelský mandát, se stávají náhradníky
- při stanovení pořadí náhradníků se postupuje obdobně jako při přidělování mandátů

V obci Sebranice budou mandáty přiděleny kandidátům následujícím způsobem:

Volební strana	Počet hlasů	Mandáty	Počet platných kandidátů	Průměrný počet hlasů na kandidáta	10 % z průměrného počtu hlasů	Hranice posunu (91+9,1)
A	733	2	8	91	9,1	100,1

kandidát pro postup na KL musí získat alespoň 101 hlasů

Kandidát	Počet hlasů	Mandát	Pořadí mandátu	Pořadí náhradníka
1 AB	119	ANO	1	
2 CD	119	ANO	2	
3 EF	119	NE		1
5 IJ	108	NE		2
6 KL	104	NE		3
7 MN	104	NE		4
8 BA	31	NE		5
9 DC	29	NE		6

kandidát překonal hranici posunu, o udělení mandátu rozhodlo původní pořadí na KL
kandidát překonal hranici posunu, o udělení mandátu rozhodlo původní pořadí na KL
kandidát překonal hranici posunu, o neudělení mandátu rozhodlo původní pořadí na K
kandidát překonal hranici posunu, mandát z důvodu nižšího počtu hlasů neudělen
kandidát překonal hranici posunu, mandát z důvodu nižšího počtu hlasů neudělen
kandidát překonal hranici posunu, mandát z důvodu nižšího počtu hlasů neudělen

Volební strana	Počet hlasů	Mandáty	Počet platných kandidátů	Průměrný počet hlasů na kandidáta	10 % z průměrného počtu hlasů	Hranice posunu (101+10,1)
B	509	2	5	101	10,1	111,1

kandidát pro postup na KL musí získat alespoň 112 hlasů

Kandidát	Počet hlasů	Mandát	Pořadí mandátu	Pořadí náhradníka
1 OP	101	ANO	1	
2 RS	101	ANO	2	
3 TU	102	NE		1
4 VW	103	NE		2
5 XZ	102	NE		3

žádný kandidát nepřekonal hranici posunu (mandáty určeny původním pořadím)

Volební strana	Počet hlasů	Mandáty	Počet platných kandidátů	Průměrný počet hlasů na kandidáta	10 % z průměrného počtu hlasů	Hranice posunu (163+16,3)
H	982	3	6	163	16,3	179,3

kandidát pro postup na KL musí získat alespoň 180 hlasů

Kandidát	Počet hlasů	Mandát	Pořadí mandátu	Pořadí náhradníka
1 AC	125	NE		1
2 BD	181	ANO	2	
3 CE	177	NE		2
4 DF	194	ANO	1	
6 FH	180	ANO	3	
7 GI	125	NE		3

kandidát překonal hranici posunu, zůstává na 2. místě KL (2. nejvyšší počet hlasů)
kandidát překonal hranici posunu, posun na 1. místo KL (získal nejvíc hlasů)
kandidát překonal hranici posunu, posun na 3. místo KL (3. nejvyšší počet hlasů)

Zvolení zastupitelé v obci Sebranice:

Volební strana	Kandidát	Platné hlasy	Pořadí zvolení
Volební strana A	1 AB	119	1
	2 CD	119	2
Volební strana B	1 OP	101	1
	2 RS	101	2
Volební strana H	4 DF	194	1
	2 BD	181	2
	6 FH	180	3

Náhradníci pro zastupitelstvo v obci Sebranice:

Volební strana	Kandidát	Platné hlasy	Pořadí náhradníka
Volební strana A	3 EF	119	1
	5 IJ	108	2
	6 KL	104	3
	7 MN	104	4
	8 BA	31	5
	9 DC	29	6
Volební strana B	3 TU	102	1
	4 VW	103	2
	5 XZ	102	3
Volební strana H	1 AC	125	1
	3 CE	177	2
	7 GI	125	3

3. Zápis o výsledku voleb do zastupitelstva obce

Bezprostředně po bezchybném uložení převzatých výsledků hlasování v okrsku do systému zpracování v ČSÚ **obdrží zástupce komise z obce s pouze jedním okrskem také předběžný Zápis o výsledku voleb do zastupitelstva obce** (§ 43 odst. 3 zákona 491/2001 Sb.).

Skutečnost, že jde o předběžné výsledky, je dána tím, že na tiskovém výstupu je uveden pouze časový údaj o jeho vyhotovení, ale nejsou uvedena jména ani podpisy pověřených zaměstnanců registračního úřadu a ČSÚ. Tento výstup je podepsán určeným vyšším zaměstnancem ČSÚ.

V modelové obci Sebranice bude **předběžný Zápis o výsledku voleb do zastupitelstva obce vypadat následovně:**

ZÁPIS O VÝSLEDKU VOLEB DO ZASTUPITELSTVA OBCE ¹⁾

Ve volbách do zastupitelstva obce (městysu, města, městské části, městského obvodu) **Sebrnice**, okres **Blansko**, konaných ve dnech (dne) **xx. - xx.xx.20xx**, byly podle výsledků převzatých od okrskových volebních komisí zjištěny výsledky voleb v obci.

Počet volebních okrsků	1
Počet okrskových volebních komisí, které předaly výsledek hlasování	1
Seznam čísel volebních okrsků, jejichž výsledky nebyly předány	-----
Počet volebních obvodů	1
Celkový počet osob zapsaných ve výpisech ze seznamů voličů a jejich dodatků	515
Celkový počet voličů, kterým byly vydány úřední obálky	360
Celkový počet odevzdaných úředních obálek	360

A) Jména a příjmení zvolených členů zastupitelstva:

Pořadí zvolení	Jméno a příjmení	Věk	Pořadí na HL	Počet hlasů
Volební strana č. 1 - A:				
1.	AB	věk	1.	119
2.	CD	věk	2.	119
Volební strana č. 2 - B:				
1.	OP	věk	1.	101
2.	RS	věk	2.	101
Volební strana č. 8 - H:				
1.	DF	věk	4.	194
2.	BD	věk	2.	181
3.	FH	věk	6.	180

B) Jména a příjmení náhradníků:

Pořadí náhrad.	Jméno a příjmení	Věk	Pořadí na HL	Počet hlasů
Volební strana č. 1 - A:				
1.	EF	věk	3.	119
2.	IJ	věk	5.	108
3.	KL	věk	6.	104
4.	MN	věk	7.	104
5.	BA	věk	8.	31
6.	DC	věk	9.	29
Volební strana č. 2 - B:				
1.	TU	věk	3.	102
2.	VW	věk	4.	103
3.	XZ	věk	5.	102
Volební strana č. 8 - H:				
1.	AC	věk	1.	125
2.	CE	věk	3.	177
3.	GI	věk	7.	125

C) Celkový počet platných hlasů pro jednotlivé volební strany a pro jednotlivé kandidáty, hranice počtu hlasů pro změnu pořadí kandidáta pro přidělení mandátů:

Volební strana č. 1 - A:
Počet hlasů pro stranu: 733 hranice: 100,1

Kandidáti:	Poř. číslo	Jméno a příjmení	Počet hlasů
1.	AB		119
2.	CD		119
3.	EF		119
4.	GH		N
5.	IJ		108
6.	KL		104
7.	MN		104
8.	BA		31
9.	DC		29

Volební strana č. 2 - B:
Počet hlasů pro stranu: 509 hranice: 111,1

Kandidáti:	Poř. číslo	Jméno a příjmení	Počet hlasů
1.	OP		101
2.	RS		101
3.	TU		102
4.	VW		103
5.	XZ		102

Volební strana č. 3 - C:
Počet hlasů pro stranu: 59 hranice: 6,6

Kandidáti:	Poř. číslo	Jméno a příjmení	Počet hlasů
1.	FE		7
2.	HG		8
3.	JI		0
4.	LK		14
5.	NM		12
6.	PO		8
7.	SR		9
8.	UT		1
9.	VZ		0

Volební strana č. 4 - D:
Počet hlasů pro stranu: 62 hranice: nepočítá se

Kandidáti:	Poř. číslo	Jméno a příjmení	Počet hlasů
1.	ZX		62

Volební strana č. 5 - E:
Počet hlasů pro stranu: 64 hranice: 35,2

Kandidáti:	Poř. číslo	Jméno a příjmení	Počet hlasů
1.	AZ		32
2.	BW		32

Volební strana č. 6 - F:

Počet hlasů pro stranu:	63 hranice:	nepočítá se
Kandidáti: Poř. číslo	Jméno a příjmení	Počet hlasů
1.	CV	63

Volební strana č. 7 - G:

Počet hlasů pro stranu:	11 hranice:	nepočítá se
Kandidáti: Poř. číslo	Jméno a příjmení	Počet hlasů
1.	DU	11

Volební strana č. 8 - H:

Počet hlasů pro stranu:	982 hranice:	179,3
Kandidáti: Poř. číslo	Jméno a příjmení	Počet hlasů
1.	AC	125
2.	BD	181
3.	CE	177
4.	DF	194
5.	EG	N
6.	FH	180
7.	GI	125

.....**23.30 hod., xx. xx. 20xx**.....
Hodina, den, měsíc a rok vyhotovení zápisu

Počet listů přílohy č. 1: **1**

Jména, příjmení a podpisy ¹⁾

zaměstnanec obce, jejíž úřad plní funkci registračního úřadu

zaměstnanec Českého statistického úřadu:

¹⁾ Pokud je zápis vyhotoven jako předběžné výsledky (§ 43 odst. 3 zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů), není tiskový výstup podepsán výše uvedenými osobami, ale určeným vyškoleným zaměstnancem ČSÚ:

.....**podpis**.....

K ZÁPISU O VÝSLEDKU VOLEB DO ZASTUPITELSTVA OBCE ¹⁾

Obec (městys, město, městská část, městský obvod) **Sebranice**, okres **Blansko**
 Volební obvod č. 1 Volby ve dnech (dne): **xx. - xx. xx. 20xx**

List č. 1

1. Zjištění počtu hlasů pro volební strany ve vztahu k hranici pro postup do dalšího zjišťování výsledků voleb a seznam volebních stran, které jí vyhověly (§ 45 odst. 1 zákona) :

Celkem platných hlasů: 2 483

Počet volených členů zastupitelstva: 7

Volební strana	Počet hlasů	Počet kandidátů	Přepeč. základ pro porovnání k hranici	Poměr hlasů k základu v %
č. 1 - A	733	8	2 483,00	29,52
č. 2 - B	509	5	1 773,57	28,69
č. 3 - C	59	9	2 483,00	2,37
č. 4 - D	62	1	354,71	17,47
č. 5 - E	64	2	709,43	9,02
č. 6 - F	63	1	354,71	17,76
č. 7 - G	11	1	354,71	3,10
č. 8 - H	982	6	2 128,29	46,14

Pro rozhodnutí o postupu bylo použito 5% hranice

Seznam volebních stran, které postoupily do dalšího zjišťování výsledků voleb:

A
B
D
E
F
H

2. Pořadí vypočtených podílů, počet mandátů pro jednotlivé volební strany:

Pořadí	Hodnota podílu	Číslo a zkrácený název volební strany
1.	982,00	8 - H
2.	733,00	1 - A
3.	509,00	2 - B
4.	491,00	8 - H
5.	366,50	1 - A
6.	327,33	8 - H
7.	254,50	2 - B

Volební strana	Mandáty
1 - A	2
2 - B	2
8 - H	3

K ZÁPISU O VÝSLEDKU VOLEB DO ZASTUPITELSTVA OBCE ¹⁾

.....**23.30 hod., xx. xx. 20xx**.....
 Hodina, den, měsíc a rok vyhotovení zápisu

Jména, příjmení a podpisy ¹⁾

zaměstnanec obce, jejíž úřad plní funkci registračního úřadu
 zaměstnanec Českého statistického úřadu:

¹⁾ Pokud je zápis vyhotoven jako předběžné výsledky (§ 43 odst. 3 zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů), není tiskový výstup podepsán výše uvedenými osobami, ale určeným vyškoleným zaměstnancem ČSÚ:

.....**podpis**.....